

Fleiri føroysk fiskiskip á norskum svartalista

Hevur landsstýrismaðurin hugsað um møguleikan at lata vera við at byggja vaktarskip hjá hesi tjóð, ið á ósømiligan hátt leggur út fótonglar fyri okkara vinnulív? spyr Marjus Dam í fyrispurningi til fiski-vinnuáráðharran Jørgen Niclasen

ÓLAVUR Í BEITI

Viðmerkingarnar til fyrispurningin hjá Marjus Dam, eru ikki drúgar, men tað eru hin vegin allir spurningar hjá Marjus Dam. Í 8 spurningum vil Marjus Dam hava svar frá fiski-vinnuáráðharran Jørgen Niclasen, og fyrsti spurningur er, um landsstýrismaðurin kann váttað fyri løgtinginum, at føroysk skip eru „blacklistað“ í Noregi. Um so er, hvørji, og fyri hvat, og er nokur tíðaravmarkan galdandi á hesum lista? Og váttingmaðurin vil hava at vita um landsstýrismaðurin kann upplýsa: - hvussu nógv føroysk skip eru tikið av norskum myndugleikum seinastu árin - hvussu nógv av fiski tey eru dømd at hava oy mikil - hvussu nógv tey hava góldið í bótum og mistum fiskidøgum?

Forfylging

Marjus Dam vil eisini hava at vita, um føroyskur myndugleiki ætlar at gera nakað við tann trupulleika, at føroysk skip ferð eftir ferð verða forfylgd av norskum myndugleikum við risabótum fyri sera smá brot á lógina? Verða norsk skip dømd í sama mun fyri smábrot á lógina í norskum sjógv? spyr Marjus Dam.

Viðari spyr hann, um nakar føroyskur „blacklisti“ er? Eru føroyskir myndugleikar tilsvarandi harðir ímóti norskum skipum, ið gera smá lógarbrot í føroyskum sjógv? Hevur føroyskur myndugleiki - møguliga saman við donskum, ætlanir um at fá skil á hesi viðurskiftir, so føroysk skip fá frið at arbeiða?

Og at enda vil Marjus Dam hava at vita, um landsstýrismaðurin hevur hugsað um møguleikan at lata vera við at byggja vaktarskip hjá hesi tjóð, ið á ósømiligan hátt leggur út fótonglar fyri okkara vinnulív?

Smáttariir

Í viðmerkingunum til hesar 8 spurningar, sigur Marjus Dam, at seinastu árin hevur javnan verið at hoyrt, at fleiri føroysk fiskiskip standa á einum norskum svartalista, uttan at nakað ólóglegt er framt.

- Eisini er komið fram fleiri ferðir, at føroysk skip eru tikið og hava fingið risabótur fyri smáttariir - í mongum førum, uttan at møguleiki var at verða varugur við, at nakað ólóglegt var farið fram, metir Marjus Dam í sínum viðmerkingum.

Peningur skal til

- Eg haldi myndugleikarnir skuldu gjørt sær greitt, hvat eitt føroyskt sjónvarp skal kosta árliga. Sjálur meti eg, at talið skuldi verið okkurt um 10 milliónir hægri enn í dag. Um vit siga, at vit í dag ligga nærhendis 24 milliónum, sum vit fáa til vega so og so við brúaragjaldi, so haldi eg, at fyri at liva upp til tað, ið væntast av okkum, so krevjast eini 10 milliónir afturat, sigur Tróndur Djurhuus, men leggur dent á, at hetta er ein politiskur spurningur, hvørt

Sámal Petur í Grund:

Lagnan hjá landsstýris-manninum ivasom

- ongantið havi eg møtt slíkari arrogansu, stívsinni og vanvirðing fyri Føroya Løgtingi, sum Signar á Brúnni, landsstýrismaður, hevur lagt fyrí dagin í málinum um kirkjulógirnar. Lagnan sum landsstýrismaður eigur at standa ella falla í hesum máli, segði Sámal Petur í Grund undir orðaskiftinum um kirkjulógirnar týsdagin

RIGMOR DAM

Eftir orðaskiftið í tinginum um uppskotið hjá Signar á Brúnni um at útseta ígildis-setanina av teimum nógv umrøddu kirkjulógnum í Føroyum, er ivasamt um uppskotið verður samtykt. Sámal Petur á Grund úr Sjálvstýrisflokknum tekur als ikki undir við uppskotinum, og sum skilst tekur Bjarni Djurholm úr Fólka-flokknum heldur ikki undir við tí. Um hetta verður støðan fellur uppskotið, tí atkvøðubýtið verður 16-16.

Sett trúvirðið uppá spæl

Undir orðaskiftinum var Sámal Petur í Grund, løgtings- og samgongulimir, sera hvassur í orðum, tá hann segði, at landsstýrismaðurin hevur sett sitt trúvirðið uppá spæl í hesum máli, og at hann hevur víst eitt soverði stívsinn og eina soverði lítisvirðing fyri løgtinginum, at hansara eigna lagna sum landsstýrismaður eigur at standa ella falla í hesum máli.

- Alla ta tí eg havi havt áhuga fyri føroyskum politikki, havi eg ongantið møtt slíkari arrogansu, stívsinni og vanvirðing fyri Føroya Løgtingi, sum Signar á Brúnni landsstýrismaður hevur lagt fyrí dagin í málinum um kirkjulógirnar. Eg havi gjørt honum greitt, at eg eri ósamdur við mannagongdini og havi melt honum til at seta kirkjulógirnar í gildi beinanvegin.

Eisini segði hann, at Løgtingið hevur samtykt lógirnar, enn tá við stórum meiriluta, og at tær skuldu

koma í gildi 1. janúar 1999.

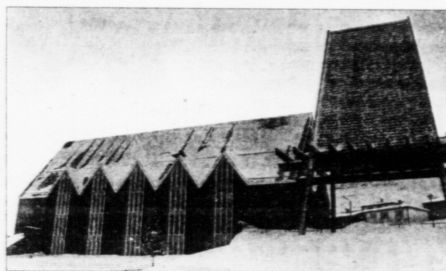
- Nú kemur landsstýrismaðurin og fortelur okkum, at hvørki fyrisingarliga ella politiskt hevur nokur viðgerð verið av kunngerðum og uppfylgjandi arbeiði. Tí vil eg spyrja: Hvussu nógv skal løgtingið standa modell til? Nær flýtur bikarið yvir?

Í gildi seinna enn ætla

Orðaskiftið tóðsýðagin var lívligt og fyrí størsta partin eisini merkt av principieillum hugleiðingum, um tað, at ein landsstýrismaður sendir eitt viðgjørt og avgreitt uppskot niðan í tingi aftur, tí hann hevur aðrar ætlanir á økinum framyvir.

Uppskotið snør seg um at útseta gildiskomudagin fyri kirkjulógirnar, frá 1. janúar 1999 til 1. desember 2000, hóast tær eru samtyktar av løgtinginum undir seinasta valskeiði.

Signar á Brúnni grundgevir útsetanina við at landsstýrið hevur gjørt av, at gera umfatandi broytingar í ríkisrettarligu stóðu Føroya, og sostatt eisini er farið undir at gera føroyska kirkjulógávu. Hetta merkir, sambært landsstýrismanninum, at fortreytnar fyri kirkjulógávu eru broyttar. Tí tykist tað ikki at vera skilgott samstundis at gera kunngerðirnar ldnar, at fyrireika tað áttanda ríkislógartilmælið (lógina um kirkjuráð) og at seta tær samtyktu ríkislógirnar í gildi. Hesar lógir, saman við umfatandi kunngerðum, koma bert at vera galdandi í einum avmarkaðum tíðarskeiði. Hetta heldur landsstýrið ikki vera gagnligt fyri føroysku kirkjuna og

Savnsmynd

føroyskt kirkjulív. Tí ynskir hann at útseta ígildis-setanina, soleiðis, at tíð fæst til at gera føroyska lógávu á økinum. Hesum sjónarmiðum vóru framsøgumenn Tjóðveldisflokksins Finnur Helmsdal og Fólkaflakksins Eyðun Viderø samdir við, og mæltu teir tinginum til at samtykja uppskot landsstýrisins.

Ivasom mannagongd

Fleiri tinglimir sögdu seg vera ímóti mannagongdini, útfrá einum stýrisskipanarlíggum sjónarmiði.

Enn einaferð vóru tað lóggevandi og útinnandi valdið, sum havd vórðu á lofti, og tvídrátturin stóðst av, hvørt ein landsstýrismaður bara skal fylgja og útinna avgerðir lógtingsins, ella um tað veruliga fylgiggja avgerandi broyttar fyrirtreytir fyri avgerð lógtingsins í málinum, soleiðis at løgtingið má taka avgerð av nøggjum.

Alfred Olsen úr Sambandsflokknum, segði mannagongdina vera í andsøgn við stýrisskipan okkara og at Løgtingið eigur at

boða landstýrismanninum frá, at málið er avgreitt, og nú er bert eftir hjá honum at seta tað í gildi ongantið ov skjótt.

Henrik Old úr Javnaðarflokkinum, segði seg ikki skilja hví vit ikki kunnu nýta hesar lógirnar innitil landsstýrið kemur við føroyskum lógaruppskoti. Hon segði, at hesar lógirnar bara gera praksis lógligt, tí í løtuni stýra prestarnir millum skerin við einum blandingi av lóg í aðrari hondini og praksis í hinari hondini. Tí metti hon ikki at broytingin fer at vera so stór aftanfá fullveldi, tí hesar lógir bara eru staðfestan av núverandi praksis.

Katrin Dahl Jakobsen úr Javnaðarflokkinum, segði seg ikki skilja hví vit ikki kunnu nýta hesar lógirnar innitil landsstýrið kemur við føroyskum lógaruppskoti. Hon segði, at hesar lógirnar bara gera praksis lógligt, tí í løtuni stýra prestarnir millum skerin við einum blandingi av lóg í aðrari hondini og praksis í hinari hondini. Tí metti hon ikki at broytingin fer at vera so stór aftanfá fullveldi, tí hesar lógir bara eru staðfestan av núverandi praksis.

Framhald av síðu 8

ligir kappingarneytar ikki skulu verða bundnir av at vera nærvarp, men skulu hava loyvi at virka í stórrí høpi.

- Vit renna okkum alla tíðina í, at Føroyar eru so smáar. Men skulu vit hava fleiri stóðir og eisini hava líkinda almennar stóðir, so mugu myndugleikarnir taka til eftirtektar, at so krevst haldgott grundarlag, tí hetta er ein kostnaðarmikil vinna og nógv skal til at halda bara eina rás gangandi, sigur sjónvarpsstjórin.

hetta skulu vera almennar krónur, ella pengarnir skulu koma inn aðrar vegir.

Sjálur sigur hann seg vera við uppá at royna allar mátarnar at fáa peningin til vega.

Tróndur vil fegin bjóða teimum, ið søkja sendiloyvi, vælkommum. Tó hevur hann merkt sær, at onkur umsøkjari hevur sagt alment, at hann ikki væntar at kunna forrenta fløgurnar tey fyrstu mongu árin.

- Aðrastaðir hava vit sæð, at stóðir hava havt so stóra fígging aftanfyri seg, at tær hava kunnað koyrt við sera

stórum halli í árávís. Nú veit eg ikki, um tað er galdandi her, men tilfikt kann koma at koppa myndini og kann vera eitt sindur vandamikið. Grundsónarmiðini halda ikki altíð. Í Danmark, sum er 100 ferðir størri enn vit, hevur ein havt lokalsjónvørp. Tey eru burtur nú. Nú eru 4 stórar stóðir. DR, TV2, TV3 (dansk parturin), og TV Danmark, har allar tær tjóðandi nærstøðirnar eru lagdar saman, tí í Danmark ikki var grundarlag fyri lokalsjónvarpi. So kann ein spyrja, um tað ikki er niðurbrotandi, um fleiri

koma, sigur Tróndur Djurhuus, ið minnir á, at hugsanin við smáu stóðunum var at menna demokratið, og tann hugsanin er jú burtur við samanleggjgini.

Stóri atgongd

Tróndur heldur hugsanina um eina sjónvarpsrás við stórrí atgongd vera á góðari leið. Tað er lætt at gera tilfar við nýggju tøkniðini, so SVF i.d. kundi fingið tilfar frá øðrum. Her hugsar hann bæði um sokallað bandverkstøð, har øll kunnu gera sendingar, og um serkunar fyrítøkur, ið kunnu fram-

leiða, og at alt verður sent á einari rás. Hetta metir Tróndur Djurhuus vera skilgøðan hátt at reka sjónvarp í so lítum øki, sum Føroyar eru.

- Eini 10 milliónir afturat, stórrí atgongd frá almenninum og „kommersiella“ umhvørvinum, meti eg hevði verið besti hátturin fyri sjónvarpsvirksemi í Føroyum, sigur Tróndur Djurhuus.